

Dělník/dělnice v textilní výrobě (kód: 31-065-E)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Dělník v textilní výrobě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vykonávání ručních a strojně ručních prací v textilních provozech	2
Obsluha dílčích částí poloautomatických zpracovatelských strojů nebo zařízení v textilních provozech	2
Spolupráce při obsluze strojů a aparaturních zařízení v textilních provozech podle příkazů předáka	2
Obsluha jednoduchých textilních strojů a zařízení v textilních provozech	2
Přejímání, vážení, měření a evidování produkce v textilních provozech	2
Kontrolování definovaných parametrů surovin, polotovarů a výrobků v textilních provozech	2
Provádění manipulačních prací v textilních provozech	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/delnik-v-textilni-vyrobe#zdravotni-zpusobilost>).

Výroba textilií v jednotlivých jejich typech je velmi diverzifikovaná a specializovaná podle firem a použitých technologií (tj. tkaní nebo pletení nebo výroba netkaných textilií nebo úprava textilií nebo barvení textilií nebo potiskování textilií), pro výrobu textilií se používají různé stroje, linky a zařízení. **Pro účely tohoto standardu se textilními stroji rozumí stroje, linky a zařízení na výrobu textilií ve všech jejich stupních zpracování a formách.**

Uchazeči bude zadáno vykonat pomocné, přípravné, obslužné a manipulační práce v textilním provozu podle výrobního programu firmy a podle hodnotícího standardu (odborných kompetencí), jako je manipulace s materiálem a polotovarem na vstupu do stroje, linky a zařízení, kontrola průběhu zpracování textilie na stroji, lince a zařízení, manipulace s textilním polotovarem a hotovým textilním výrobkem na výstupu ze stroje, linky a zařízení, kontrola přístrojů zobrazujících stav činnosti stroje, linky a zařízení, značení a balení hotových textilních výrobků.

Zkouška podle tohoto hodnotícího standardu bude probíhat za běžného provozu v textilní výrobě, kdy s ohledem na charakter výroby může jít o velké finanční hodnoty zpracovávaných materiálů a strojů a o kvalitu vyrobeného textilního produktu. Ve snaze zamezit finančním ztrátám je žádoucí, aby uchazeč u každé prověřované odborné kompetence vykonával prakticky ty operace nebo pracovní úkony, viz kritéria hodnocení, které nezpůsobí finanční ztráty, tj. některé postupy simuluje, některé pracovní úkony operací vykonává, pokud stroj není v chodu, nebo vykonává některé pracovní úkony operací pod dohledem autorizované osoby, nebo vykonává pracovní úkony operací určené zkoušejícím, a ostatní operace popíše nebo vysvětlí, nebo vybrané úkony operací vykonává paralelně nebo ve spolupráci s řádnou obsluhou strojů a zařízení.

Uchazeč dostane komplexní úkol a bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborné kompetenci, zkoušející bude sledovat plnění úkolu. Zkoušející bude sledovat uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu také z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tj. jak si vede při obsluze strojů a jak se pohybuje v provozu textilní výroby.

Odborná kompetence **Vykonávání ručních a strojně ručních prací v textilních provozech**: Operace uvedené pod kritériem hodnocení a) bude uchazeč provádět pod dohledem autorizované osoby. V této odborné kompetenci se jedná o výkon dílčích operací spjatých s manipulací se zpracovávaným textilním materiálem a textilními polotovary před strojem, linkou a zařízením, na stroji, lince a zařízení, s manipulací s polotovary a výrobky na výstupu ze stroje, linky a zařízení, o značení a balení hotových textilních výrobků.

Odborná kompetence **Kontrolování definovaných parametrů surovin, polotovarů a výrobků v textilních provozech**: Operace uvedené pod kritérii hodnocení a) až c) bude uchazeč provádět pod dohledem autorizované osoby, údaje o operaci uvedené pod kritériem hodnocení d) bude uchazeč zaznamenávat do formulářů připravených pro vykonání zkoušky.

Při ověřování kritérií hodnocení způsobem "praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu nebo řešení. Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke

kvalitě zhotoveného výrobku.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam konkrétního strojového vybavení (používaných strojů a zařízení v rozsahu hodnotícího standardu) a umožní uchazeči seznámit se s ním minimálně 2 týdny před zkouškou; o formě seznámení uchazeče se seznamem strojů rozhoduje autorizovaná osoba.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém se realizuje zkouška.

Znalost běžných druhů textilních surovin (vláken), přízí nebo nití a textilií (tkanina nebo pletenina nebo netkaná textilie) a rozpoznání vad v textilních surovinách (vláknech), přízích nebo nitích a textiliích (tkanina nebo pletenina nebo netkaná textilie) bude prokázána prakticky na anonymních vzorcích.

Uchazeč určí minimálně 6 vzorků, tj. 2 vzorky textilních vláken, 2 vzorky přízí nebo nití a 2 vzorky textilií (tkaninu nebo pleteninu nebo netkanou textilií). Dále uchazeč rozpozná vady na minimálně 6 vzorcích: na 2 vzorcích textilních vláken, 2 vzorcích přízí nebo nití a 2 vzorcích plošných textilií (v tkanině nebo v pletenině nebo v netkané textilií).

Písemné ověření probíhá formou písemného testu. Testy vytváří autorizovaná osoba na základě pravidel stanovených v hodnotícím standardu. Obsah otázek testu vychází z konkrétního aktuálního výrobního programu firmy, na jejímž pracovišti zkouška probíhá, a z alternativy konkrétní textilní výroby, tj. výroby v přádelně, nebo v tkalcovně, nebo v pletárně, nebo v zušlechťovně textilií, nebo v barevně textilií, nebo v tiskárně textilií, nebo v jiném textilním provozu. Test může být uchazečům zadán v elektronické podobě.

Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnotícího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.

B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium a každé téma uvedené v kritériích existuje několik otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) a pro každé téma uvedené v kritériích alespoň jednu otázku.

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

HYBLER TEXTIL, s. r. o., Semily

INTERES 21, s. r. o., Broumov

GRUND, a. s., Mladé Buky

VEBA, a. s., Broumov